

सन २०२२-२०२३ या आर्थिक वर्षातील
प्रधानमंत्री मातृ वंदना या योजनेचा सर्वसाधारण
घटकाचा (General) राज्य हिश्याचा ४०%
निधी वितरित करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: प्रमाव-२०२२/१६६६/प्र.क्र.६००/कु.क.
गो. ते. रुग्णालय संकुल इमारत, १० मजला, ए विंग,
मंत्रालय, एल.टी.मार्ग, मुंबई -४०० ००९.
तारीख: ०३ फेब्रुवारी, २०२३

वाचा -

- १) केंद्र शासनाचे पत्र क्र. No. १५/२१/२०२२-PMMVY, दि. १९.९.२०२२
- २) अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, कुटुंब कल्याण कार्यालय, पुणे यांचे पत्र जा.क्र. ७०७७९-७९/२०२२, दि. २१.१०.२०२२
- ३) शासन निर्णय समक्रमांक दि. १५.११.२०२२ व २४.११.२०२२
- ४) अधिदान व लेखाअधिकारी, मुंबई यांनी दि. १५.०१.२०२३ अन्वये उपस्थित केलेले

प्रस्तावना -

प्रधानमंत्री मातृ वंदना ही केंद्र पुरस्कृत योजना आहे. सदर योजना सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षापासून केंद्र व राज्य शासनाच्या सहभागातून (६०: ४० यानुसार) राज्यात राबविण्यात येत आहे. यामध्ये केंद्र शासनाचा ६० % व राज्य शासनाचा ४० % आर्थिक सहभाग आहे. सन २०२२-२०२३ या आर्थिक वर्षातील केंद्र हिश्याच्या (आवर्ती) सर्वसाधारण घटकाचा रु. ५४,९०,३१,०८६/- (रुपये चौपन्न कोटी नव्वद लाख एकतीस हजार शहाऐंशी फक्त) एवढा निधी केंद्र शासनाने राज्यास संदर्भ क्र. १ च्या आदेशान्वये उपलब्ध करून दिला आहे. सदर निधी State Health Society Maharashtra-PMMVY यांचे नावे उघडण्यात आलेल्या Escrow Account मध्ये थेट जमा झाला आहे. सदर निधीच्या अनुरूप ४०% प्रमाणे राज्य हिश्याचा रु. ३६,६०,२०,७२४/- इतक्या निधीपैकी रु. ३२,९२,००,००० इतका निधी दि. १५.११.२०२२ च्या शासन निर्णयानुसार वितरीत केला आहे. व रु. ३,६८,२०,७२४/- इतका निधी दि. २४.११.२०२२ च्या शासन निर्णयानुसार वितरीत केला आहे. दि. १५.११.२०२२ च्या शासन निर्णयानुसार वितरीत केलेल्या निधीच्या देयका संदर्भात अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई यांनी दि. १५.०१.२०२३ अन्वये आक्षेप उपस्थित केलेले आहेत. सदर आक्षेपाची पूर्तता करून शुध्दीपत्रक निर्गमित करण्याची बाब विचाराधीन होती.

शुध्दीपत्रक -

शासन निर्णय समक्रमांक दि. २४.११.२०२२ मध्ये पुढील प्रमाणे सुधारणा करण्यात येत आहे.

२. परिच्छेद क्र.२ मधील “आयुक्त, आरोग्य सेवा व अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई” ऐवजी “State Health Society Maharashtra-PMMVY” असे वाचावे.

३. परिच्छेद क्र.४ च्या ऐवजी पुढील परिच्छेद वाचावा.

४(अ) शासन परिपत्रक वित्त विभाग दि.४ एप्रिल, २०२२ च्या मधील अटींची तसेच या परिपत्रका सोबतच्या परिशिष्टातील अ.क्र.९ मधील तपासणी सूचितील अ.क्र.१ ते १० मधील अटींची पूर्तता झाली असून असे प्रमाणित करण्यात येते की, सदर योजनेस प्रशासकीय मान्यता घेण्यात आली आहे, निधी वितरण शासन निर्णयातील अटी व शर्तींची पूर्तता झाल्यानंतरच होणार आहे, यापूर्वी वितरीत केलेला १०० % निधी खर्च झाला असून त्याचे उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर केले आहे, यापूर्वी वितरीत केलेल्या निधीच्या अनुषंगाने लेखापरिक्षक / महालेखापाल यांच्याकडून कोणतेही गंभीर आक्षेप नाहीत, निधी लाभार्थ्यांच्या खात्यात थेट जमा होणार आहे, सदर प्रस्तावात वस्तू खरेदी प्रस्ताव तसेच, भांडवली वस्तू खरेदीचा समावेश नाही, शासन निर्णय प्रशासकिय विभागास प्राप्त अधिकारानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे, प्रस्तुत योजनेत संक्षिप्त देयक प्रलंबित नाही व निधी स्वीय प्रपंजी लेखा अथवा बँक खात्यात जमा न करता खर्च केला जाणार आहे.

४(ब) या योजनेखालील सहायक अनुदान हे सशर्त स्वरूपाचे आहे. शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. मुंविनि- २०२२/प्र.क्र.२७/२०२२/विनिमय, दि. १२ जानेवारी, २०२३ नुसार असे प्रमाणित करण्यात येत आहे की, या योजनेचा सार्वजनिक आरोग्य विभागाचा शासन निर्णय क्र. मासका २०१७/प्र.क्र.४९३/कु.क. दि. ०८/१२/२०१७ मधील पुढील सर्व अटी व शर्तींची पूर्तता झाली आहे.

- १) केंद्र शासनाने विहित केलेल्या मार्गदर्शक सूचना, निकष, कार्यपद्धती व विकसीत केलेल्या संगणक प्रणालीद्वारे आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांचेमार्फत प्रधान मंत्री मातृ वंदना योजनेची अंमलबजावणी करण्यात येत आहे. सबब, त्यांना या योजनेसाठी राज्यस्तरीय समन्वयक अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात आले आहे.
- २) केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनानुसार STATE HEALTH SOCIETY MAHARASHTRA PMMVY या नावाने ESCROW Bank Account खाते उघडण्यात आले आहे.
- ३) सदर योजना एकवेळ आर्थिक लाभाची असून पहिल्या जिवीत अपत्यापूर्वीच मर्यादित असून सदर योजनेचा लाभ एकदाच लाभार्थीस देण्यात येतो.
- ४) नैसर्गिक गर्भपात झाल्यास किंवा मृत बालक जन्मल्यास त्या दप्यापुरताच लाभ एकदाच अनुय करण्यात येत आहे.
- ५) या योजनेत दारिद्र्य रेषेखालील व दारिद्र्य रेषेवरील लाभार्थ्यांचा समावेश असला तरी वेतनासह मातृत्व रजा मिळणा-या महिलांना या योजनेचा लाभ देण्यात येत नाही.
- ६) शासनाने अधिसूचित केलेल्या (शासकीय रुग्णालयात) संस्थेत गर्भवती महिलेची नोंदणी करण्यात येते..

७) लाभाची रक्कम लाभार्थी महिलेच्या आधार संलग्न बँक खात्यात किंवा पोस्ट ऑफीस मधील खात्यात तीन हप्त्यात (DBT Through Public Finance Management System) व्दारे थेट जमा करण्यात येते.

४. परि. क्र.७ च्या ऐवजी पुढील परि. वाचावा.

“हा शासन निर्णय, शासन परिपत्रक वित्त विभाग क्र. अर्थसं-२०२२/प्र.क्र.४३/अर्थ-३, दि.०४.०४.२०२२ अन्वये प्रशासकिय विभागास प्राप्त अधिकारानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.”

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३०११८१५५४१२७८१७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(नंदकुमार ग. आंदळकर)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता / लेखापरीक्षा १/२ मुंबई/ नागपूर
२. अधिदान व लेखा कोषागार, मुंबई.
३. निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई
४. आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.
५. संचालक, आरोग्य सेवा, आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई.
६. अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा राज्य कुटुंब कल्याण कार्यालय, पुणे
७. सहसंचालक (अर्थ व प्रशासन), आरोग्य सेवा, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई
८. प्रशासकीय अधिकारी, आरोग्य सेवा, आरोग्य सेवा आयुक्तालय, मुंबई
९. वित्त विभाग, व्यय -१३ / अर्थसंकल्प -९, मंत्रालय, मुंबई.
१०. सार्वजनिक आरोग्य विभाग (अर्थसंकल्प / लेखा), मंत्रालय, मुंबई
११. निवड नस्ती (कु.क.)